

1887-03-07

þý Á±º Ä¹º ¬ Ä ð Å • ð ¼ ð , µ Ä¹º ð í
þý £ Å ¼² ð Å » - ð Å Ä · Å šíÀÁ ð Å : Å Å ½
þý ~ ' . 1 9 / 3 œ ± Á Ä - ð Å 8 7 . (Á ð µ ' Á -

þý • Á µ Å ½ · Ä¹º ï Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8039>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γενια

Νορ. Συμβ.
S. Brown
Λαρισα
Δικ. Ερχα
.Εδ. Διετυ

COOP
χεωργία
Εμπόριο

Ax. Λασίδης
Πυγκαρά
Κοφίνου
F. Warren
Προϊόντα
Δ. Γεωλαΐδης
Ακρούτα
Πιγέρινα
Σ. Εμφιεργής
Επιαεδενη
Πασφος ✓
Περνοσ
Καρπονιά
W. Collyer
Ahmet Radiki d

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Συνεδρίασις θ'. 19)3 Μαρτίου 87.

(Προεδρεία Ουάρρεν).

Ο κ. Πρόεδρον υποβάλλει τὸ περὶ στρώσεως δδῶν τινων ἐν τῷ διαμερίσματι Λάρνακος νομοσχέδιον.

Λιασίδης. Δέν ἔγειρομαι δπως ἀντιστὼ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἀλλ' ἵνα ζητήσω πρὸ τῆς ἀναγνώσεως ξένηγήσεις τινὰς παρὰ τοῦ ἐντίμου ἀρχιμηχανικοῦ τοῦ εἰσαγαγόντος τὸ νομοσχέδιον. Σκοπὸς βεβαίως τοῦ νομοσχεδίου εἰνε ἡ δι' ἀμάξιτης δδοῦ σύνδεσις ἀνω καὶ κάτω Δευκάρων μετὰ τῆς Κοφίνου καὶ τούτο πρὸ τὸν σκοπὸν διὰ γὰ συνδεθῶσι τὰ χωρία ταῦτα μετὰ τῆς πόλεως Λάρνακος. Ἀλλὰ πρὸ τούτο ἀπαιτεῖται βεβαίως ἀμάξιτης δδὸς ἀπὸ Κοφίνου εἰς Λάρνακα, καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν ἐντίμον ἀρχιμηχανικὸν γὰ εἰπη ἂν ὑπεβαλεν εἰς τὴν κυβέρνησιν ισχεδίον τοιωτῆς δδοῦ καὶ ἀνὴ κυβέρνησις ἀπεφάσαισε τὴν στρῶσιν, διότι ἀνευ τούτου δῆλον. τῆς στρώσεως ἀμάξιτης δδὸς ἀπὸ Κοφίνου εἰς Λάρνακα ἡ σύνδεσις τῆς δδοῦ ἀπὸ Δευκάρων εἰς Κοφίνου ἀποβαίνει ἀλισσιτελής· σπουδαῖον ποσὸν θὰ καταναλωθῇ εἰς στρῶσιν τῆς δδοῦ ταύτης καὶ θὰ ὑποστῶσιν ἀγωφελῶς τὸ βάρας τὸ ταμείον τῆς γῆσου καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Δευκάρων. Εάν ἡ κυβέρνησις δὲν ἀποφασίσῃ τὴν στρῶσιν δδοῦ ἀπὸ Κοφίνου εἰς Δάρνακα εἴτε κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἴτε κατὰ τὸ ἔπιον τούλαχιστον διὰ δαπάνης τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ περιμένει δπως τὰ ἀπὸ Κοφίνου εἰς Λάρνακα χωρία ζητήσωσι. νὰ λέβωσι μέρος

Φωνή της Κύπρου
7)19/3/1887

εἰς τὴν δαπάνην, τότε οὐδέποτε ἐν τῇ
λαβῷ ἡμές τοιλάχιστον ἐποχῇ θὰ στρω-
θῇ γοιαύτῃ δόδες, διότι οἱ τῶν χωρίων ξ-
κείνων κάτοικοι ἔφθασαν εἰς τὸ κατακό-
ρυφον τῆς πτωχείας καὶ ἀπαιτοῦνται πολ-
λῶν χρόνων καλαὶ εἰσοδίαι καὶ περιστα-
τικὰ ἔκτακτα δπω; ἀπελλαγῶσι τῶν βα-
ρέων κύτων ὑποχρεώσεων καὶ δυνηθῶσι
γὰ δαπανήσωσιν εἰς στρώσεις δδῶν. Βλέ-
πων λοιπὸν ἔτι ἄγευ δριστικῆς ἀποφάσε-
ως τῆς κυβερνήσεως τοῦ συνδέσαι δι' ἀ-
μεινῆς δόδοις τὸ χωρίον Κοφίνου μετὰ
τῆς πόλεως Λάρνακος τὸ ὑπὸ συζήτησιν
γεμοσχέδιον θὰ ἀποβῇ ἀσκοπὸν καὶ δλῶς
μνγωρελές διὰ τοὺς κατεύκευς Δευκάρων,
γῆγερθηγ δπως Κητήσω παρὰ τοῦ ιντίμου
ἀρχιμηχανικοῦ. Εἶη γῆσεις τῶν σκέψεων
καὶ ἀπορᾶσεωγ τῆς κυβερνήσεως.

Οδάρρειν. Έδεν μασ ἐπιτρέψῃ τὸ ἔντι-
μον προὶ αλησαν μέλος θὰ δίπαντήσω
ἴγώ εἰς δῆμας πληροφορίας έζήτησε πα-
ρὰ τού ἀρχιμηχανεκού. Ἡ στρῶσις δδοῦ
ἀπὸ Λάρνακα εἰς Κοφίνον ή ἐγγὺς τῆς
Κοφίνου είνε υπὸ τὴν σκέψιν τῆς Κυνερ-
νήσεως καὶ δύναμις νὰ βεβαιώσω δτὶ ὡς
φρονῶ ή ἀμαξιτή δδδὲ τῆς τε Λάρνακος
καὶ Δευκάρων διὰ Κοφίνου θὰ ἀρχίσῃ
ἀμφοτέρωθεν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἀλ-
λ' ἐπειδὴ καὶ δ ἀπὸ Δευκάρων δρέμος
είνε βουνώδης καὶ ἀπότομος; ίσως αὐτοῦ
ἡ σφώσις θὰ ἀρχίσῃ πρότερον.

Είτα ἀναγνωσθέντος (τοῦ νομοσχεδίου
ἐπιψηφίζεται καὶ η συνεδρίασις ἀναβέβλ-
λεται μέχρι τῆς 8 Μαρτίου.

Συνεδρίασις : 24)8 Μαρτ. 87.

(Προεδρεία 'Αρμοστού).

Ἀπαντῶν δ x. Ἀρχιλογιστής εἰς τὴν
τοῦ x. Διασίδου ἐπερώτησιν ἐπεν δτὶ ή
παραγωγὴ τῶν γεννημάτων γιατρὰ πό 86
ήτο, ετοῖς 1,504,008 κοιλά, κριθὴ 1,
684,820 κοιλά, ὄροβος 110,630, κο-
κόνι 1,069,284 δκ., καρύδι 610,130
κουκκία 1,783,670 δλ., κρασὶ μαύρο
13,400,000 δκ. καὶ κουμκανδρία 600,
000 δκ. ὡς ἐγγιστα.

Ἡ δὲ ἑξαγωγὴ κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος ή-
το, στχρῖς 507,62 δκ. κουκούλια 22,
712 δκ. χρούπια 109,273 καντάρια,
μαλλιά 170,701 δκ. λινόσπορος 140,
744 δκ.

Ο x. Νικολαΐδης καταθέτει ἀναφοράν-
τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἀκρούντας
καὶ Λιγερώνας περαπονουμεένων δτὶ δ
χωμοδίκης Καλοσ χωρίου ἀνήγγειλεν
αὐτοῖς δτὶ τοῦ λοιποῦ τοὺς ἀπεγγορεύεται
ἡ ξύλευσις, η βοσκὴ κτλ. ἀπὸ τὸ πέριξ
αὐτῶν δάσος.

Φωνή της Κύπρου
7)19/3/1887

Τὸ Κήτημα εἰνε τὴ του καὶ Ἐμφιετζῆ πρότασις δπως αὐξηθῆ τῇ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς νῆσου χορηγουμένη κυβερν. βοήθεια.
~~Ἐμφιετζῆς.~~ Ἐχω τὴν πεποίθησιν δτὶ τὸ Συμβούλιον τούτο μεγίστην σπουδαιότητα ἀποδίδει εἰς τὴν δημ. ἐκπαίδευσιν. Τούτου ἔνεκα ἔλαβον τὸ θάρρος νὰ ὑποβάλω τὴν ἐπιχειμένην πρότασιν μου ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν κατεπειγόντως ἐπαύξησιν τῆς ἐπησίας ἐπιχορηγήσεως διὰ τὴν παιδείαν ἐν μέτρῳ τινὶ διναλδγῷ πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἔτος τούτο ἐπαύξησιν τῶν σχολείων τῆς νῆσου, κατινα, καθ' δσαν ἀφορᾷ τὸ ἔλληνικὲ δημοτικὲ σχολεῖα τούλαχιστον, ἐν διαστήματι ζείτων ἀπὸ 130 ὄπερένησαν ἕως 200. Οπως ἔχει σφαλιεθῆ τὴ συντήρησις τοσούτων δημοτ. σχολείων, ἐνθαρρύνθη δὲ καὶ τὸ πέραιτέρῳ αὐξησις καὶ δελτίωσις αύτῶν, ἀνάγκη πάντως ἐπως τὴ χρηματικὴ ἐπιχορηγήσις αὐξηθῆ διὰ νὰ μὴ καταστῇ ἀνεπαρκής δι' δν σχοπὸν αὕτη δίδεται. Διὰ ταῦτα παραγάλω τὸ Συμβούλιον νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασιν μου.

Οὐάρρεν. Τὸ Κήτημα τῆς Βοήθειας τῶν σχολείων εἰνε Κήτημα δπερ μεγάλως ἀρειλχυσε τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως. Αἱ βελτιώσεις τῶν σχολείων ὑπῆρξαν ἀξιοσημείωτοι καὶ λίαν εὐχάριστον εἶνε δτὶ καὶ οἱ κάτοικοι. Διντεπεχρίθησαν μὲ τρόπον οὖσιαδέστατον εἰς τὴν βοήθειαν τῆς κυβερνήσεως. Οὐχὶ μόνον δὲ ἀριθμὸς τῶν σχολείων ηὔξησεν ἀλλὰ καὶ τῶν μαθητῶν. Νέα σχολεῖα ἐκτίσθησαν εἰς μέρη δπου δὲν ὑπῆρχον καὶ δὲν ὑπῆρχει λόγος νὰ πιστεύσω. Δτὶ δὲ παρῶν ἀριθμὸς τῶν σχολείων ἔφθασεν εἰς τὸν ἀνώτατον δρόν. Κατὰ τὸ 1880—81 ἦσθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως βοήθεια 1500 Δ. κατὰ τὸ 82—83 λ. 2,000 κατὰ 84—85 λ. 3,000. Εἶνε πρόδηλον δτὶ τὴ Κυβέρνησις ἐπράξει πᾶν δτὶ τὴδύνατο. Πασδιάλοις πὸν 3,000 λιρῶν διὰ πληθυσμὸν διὰ τὸν τῆς Κύπρου δὲν δύναται τὴ νὰ θεωρηθῇ πολὺ γενναιόδωρος συνδρομή. Εἰς τὰ ἔλληνικὰ σχολεῖα δίδονται 2,250 λιραῖ, ποσὸν ἀρκετὰ καλὸν δταν μαθισταὶ ἀγαλογισθῶμεν δτὶ πρὸ ὅληγαν ἔτεων οὐδὲν

Φωνή της Κύπρου
7)19/3/1887

ελάμβανον. Ἐπειτα τὸ συμβεύλιον γνώ-
ριζει πόσον πρέπει νὰ σπουδάσωμεν τὴν
οἰκονομίαν· ὡστε τὴν πρότασιν ταῦτην
θεωρῶ ὡς ἔκφρασιν γνώμης.. Δὲν πιστεύω
νὰ υποφέρουν τὰ σχολεῖα μή αδεινομέ-
νης τῆς κυβερνητικῆς βοηθείας κατά τὸ
προσεχές έτος.

Νικολαΐδης. "Ἄς μοι σύγχωρηθῇ γε
εἴπω κάγω δλίγα περὶ δσων δ κ. Οὐάρη-
ρεν ἔλεξεν. ·Ουαλογῷ. δτι ή. κοινόμαθεισ·
ἔξηπλάθη ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς καποχῆς
καὶ διδόθη σχεδὸν ἀνὰ πᾶσαν τὴν θῆσον
κατάτριτο προφητικὸν. εἴως οὖ διδαχθεῖσι.
πολλοὶ καὶ πληθυνθῆ ή γνῶσις. Μικρά
τινας παρατηρήσεις ίσως ήδυνάμην· να,
φέρω περὶ τοῦ ποιοῦ τῆς κοινομαθείας.
ταύτης. Δέδοταί μοι νὰ ἀμφιβάλλω; Ζητεῖ
ἡ πράδος δὲν εἰνε ἀναλογος. ως πρός τὴν
συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως· οὔτε πρός
τὴν συνδρομὴν τῶν χωρικῶν· οὔτε πρός
τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν. ·Αλλὰ τοῦτο τοῦτο
πρόκειται σῆμερον; πρόκειται νὰ οποστη-
ρίξω τὸν προτείναντα 500—1000 λιρῶν

εἰς δοήθειν τῶν σχολείων τῆς θῆσου.
Γενναῖα τῷ σημερινῷ τοῦδε συνδρο-
μή τῆς Κυβερνήσεως, γενναιετέρα δὲ ή
συνδρομή καὶ ή προθυμία τῶν ηγειωτῶν.
Δυστυχώς δημιουργία αὕτη διηγη-
μέται· φνακαλύπτεται ἀνεπαρκής ἔνεκα
τῆς ἐπικρατούσῃς πενίᾳς· εἰς πλειστα χω-
ρία τὰ σχολεῖα ἐκλείσθησαν διὸ τὴν ἀνε-
πάρκειαν τῶν πόρων των, πολλὰ ἀκόμη
θά κλεισθοῦν· καὶ ἄλλα δὲν θά ἀνοίξωσι
ποτέ. Δύναμαι νὰ φέρω ως παράδειγμα
τὴν ἐπαρχίαν Πάφου· δὲν διιλῶ περὶ
τῆς ἐπαρχίας Λεμῆσού δικου οἱ ἀνθρω-
ποι καὶ ποὺς εἰσὶν εὐδαιμονέστεροι· διιλῶ
περὶ τῶν δυστυχῶν διαμερισμάτων Πά-
φου καὶ Καρπασίας. Γνωρίζετε δτι δταν

Φωνή της Κύπρου
7)19/3/1887

τις πειναὶ δὲν ἔχει καὶ διέθεσιν νὰ μάθῃ γράμματα· δρεῖται πρώτον νὰ χορτάσῃ καὶ ξπειταὶ νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῶν γραμμάτων· ἀλλ᾽ εἰς τὰ μέρη ταυτα ὅχι μόνον δὲν χορτάνει φάλλον· οὔτε νὰ φάγῃ ἔχει. 'Ανέγνωσα ἐπιστολὴν τῆς Πάρφου λέγουσαν· αὐτὸς Καρπάσιον Ιωας ἔχει χόρτα καὶ τρώγει, ή Πάρφος δμώς ὅχι. Πῶς δύνανται οἱ Πάρφιοι καὶ Καρπάσιοι νὰ δώσωσι τὴν συνδρομήν των εἰς τὰ σχολεῖα; τὸ σελίνιον ή τὸ δισέλινον διπέρ αρέιλουσι διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, δρεῖλουσι πρώτον εἰς τὸν στόμαχόν των. 'Επειδὴ λοιπὸν ὅχι οπόγοιαι· ἀλλὰ βεβαιώστητες οπάρχουν διεις εἰς τὰ δύο ταῦτα δικμερίσματα τὰ σχολεῖα· δὲν θὰ τύχωσι τῆς συνδρομῆς τῶν Ιδιωτῶν· καὶ ἐπειδὴ οἱ πτωχοὶ δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ συντηρήσωσιν αὐτά, διὰ τοῦτο οποστηρίζω τὴν πρότασιν τοῦ κ. 'Εμφιετζῆ.

Κόλλυρο. Εἶναι λυπηρὸν δτι εἰς ζῆτημα ἐπέρ οιδεμία διαφώνησις οπέρχει, νὰ διαρρέψῃ διάστασις γνωμῶν. Δυστυχῶς ή πρότασις τοῦ κ. 'Εμφιετζῆ συνετάγθη οὗτως ὡστε νὰ μὴ συμφωνήσωμεν εἰς αὐτήν. Λέγων ταῦτα δὲν έννοων νὰ παρεξηγηθῶ ὡς ἔξετάζων τὸ ζῆτημα ἐλαφρῶς· κατλιστέα γνωρίζω τὴν ὥφλειαν τῆς παιδίσσας καὶ τὴν ἀναγκαιότητα αὐτῆς. Συμφωνῶ ἐπίσης εἰς τὴν θενάρκην τοῦ νὰ διδηται οπό τῆς κυβερνήσεως βοήθεια διὰ τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν, καὶ ἐὰν η πρότασις αὗτη συνετάπετο μὲ πλέον γενικάς λέξεις, δλοι θὰ ηδυνάμεθα νὰ οποστηρίξωμεν αὐτήν. Τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Β. Δ. λέγει δτι οὐδὲν φήρισμα θὰ προτείνηται πρὸς αὗτην τοῦ προστολογίσμος ἐκτὸς τοῦ Μ. 'Αρμοστού. Πέποιθα λοιπὸν δτι τὸ Συμβούλιον τοῦτο θὰ θεωρήσῃ τῆτον διάτασιν ταύτην ὡς ἔκφρασιν γνώμης κατεύθυντος· & παχιτούσαν τὸ ποσδν τοῦτο. Η 'Η πρότασις ἐπίρεπε νὰ λέγῃ ὡς ἔξης· «Ἄαμ βανόμενου οπ' ὅψιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολείων» καὶ τῶν αὐξανομένων αιτήσεων βοήθειας διὰ τὴν δημοτ. ἐκπαίδευσιν ἐπαναγκες εἶναι δπως η κυβερνήσις αὐξήσῃ τὴν ἐπιχορήγησιν. της δπάτε τοῦτο τῷ εἶναι δυνατόν. Εἰς τοιαύτην πρότασιν δλοι· θὰ συνεργάνούσαμεν, ἀλλ᾽ ἐν τῇ πα-

ρούση αὐτῆς μαρφῆ δὲν δινάμεθα νὰ συναινέσωμεν.

Ρασιήτ Ιω. Θά εἶπω κάγω δλίγχ τινά. Πᾶσα καβέρνησις καὶ πᾶν ξήνως παρέχει μεγάλας βοηθείας εἰς τὴν ἐπαίδευσιν, διότι τὰ πλεονεκτήματα καὶ αἱ ωρέλειαι αὐτῆς κατέστησαν τὸν κόσμον εὐδαίμονα. Μόνη ἡ πατιδεῖα εἰνεῖ τῆς ἔφερεν εἰς ὅπαρξιν ἐκάστην ἐπιστήμην, ἐκάστην τέχνην, ἐκάστην ἐφεύρεσιν· ἀνευ τῆς πατιδείας οὐδεμία βιομηχανία θά εὑρίσκετο εἰς τὸν παρόντα· βαθμεδν. Διὰ τῆς προόδου τῆς πατιδείας ἐκκατονταὶ τοικοὶ ποιεῖ έν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός, πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα· τιθέμενός τις εἰς τὸ σχολεῖον προάγεται καὶ αὐθίσταται σὺ εὗδειμον. Ἡ νῆσος ἡμῶν εὐρίσκετο· ἐπὶ πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀκαθίστατευταίως σπουδαιότης τις· ἐδέθη εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἥδη δύναται τις νὰ εὕρῃ πολλοὺς γινώσκοντας ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, περιπλέον δὲ καὶ νὰ ἐκτιμῶσται τὴν πατιδείαν· Ιδοὺ δὲ καρπὸς τῆς βοηθείας ἣν ἡ καβέρνησις παρέχει εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Πάντοτε θέτομεν τὰς ἐλπίδας καὶ προσδοκίας ἡμῶν εἰς τὴν καβέρνησιν, καὶ δι' αὐτὸν τοῦτο τὸν λόγον δὲν εἴναι μεσος δουλευτής Λάρναχος προσεινε τοικύτην πρότασιν. Καλλιστα γινώσκομεν δτι οἱ καβέρνητικοι ὑπάλληλοι δὲν ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο· ἐλαφρῶς, ἀλλὰ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ συμφωνήσωσι μεθ' ἡμῶν, τὰς ἐλέχθη πρό διλέγοντας, μᾶς ἔφερεν εἰς ἀπογοήτευσιν. Βάνη ἡ πρότασις αὕτη δὲν γίνη παραδεκτή, ἡ ἐκπαίδευσις ἣν ἀπέκτησεν ἡ νεολαία τῆς νῆσου θ' ἀπολεσθῇ. Δὲν νομίζω διναγκατὸν νὰ εἰσέλθω εἰς τὰς λεπτομέρειας καθόσον αὕται εἶη γῆθησαν· ὅπο τοῦ κ. Νικολαΐδου καὶ ἐκτὸς τούτου θά ἐπεξετείνετο· ἐπὶ πολὺ ἡ συζήτησις. Διὰ τοῦτο ἀπικαλούμεθα τὴν ἰδιοτελήν σκέψιν τῇς Καβέρνησεως καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν δτι τὰ ἐπίσημα μέλη θὰ ὑποστηρίξωσι τὴν πρότασιν· δπως τὸ ἀποτέλεσμα ἡ ἐπίτυχες καὶ δτι ἡ Καβέρνησις δὲν θέλει στερήσει τὴν νεολαίαν τοῦ τόπου τῶν πλεονεκτημάτων τῆς πατιδείας.

(ἀκολούθα)

Φωνή της Κύπρου
7)19/3/1887